

1. Feladatkör, tevékenység, szervezeti változás

1.1 Intézményazonosító adatok

A Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala (a továbbiakban: SZTNH vagy hivatal) a gazdaság, a tudomány és a kultúra szellemi értékeinek az oltalmáért, a szellemi tulajdon védelméért felelős országos illetékességű kormányhivatal, amely a kormányzati igazgatásról szóló 2018. évi CXXV. törvény 2. § (3) bekezdés c) pontja értelmében 2019. január 1-jétől kormányzati főhivatalként működik.

Az SZTNH a Kormány irányítása alatt áll, felügyeletét 2018 májusáig a nemzetgazdasági miniszter, 2018. május 22-től az innovációs és technológiai miniszter látja el. Ennek megfelelően a hivatal 2018 májusában a XV. költségvetési fejezetből átkerült a XVII. fejezetbe, ahol a 09. cím alá tartozik.

A hivatal feladat- és hatásköre *a találmányok szabadalmi oltalmáról szóló 1995. évi XXXIII. törvény* (Szt.) XIV/C. fejezetének 115/D-115/L. §-ai alapján kiterjed az iparjogvédelem és a szerzői jog területére, valamint a kutatás-fejlesztési tevékenységek minősítésére, továbbá 2017-től a korai fázisú vállalkozások és a korai fázisú vállalkozásokat támogató vállalkozások nyilvántartásba vétele iránti eljárásra.

1.2 A tevékenységi struktúra és elmozdulásai, az év során teljesült feladatok

A hivatal tevékenységi struktúráját a szellemi tulajdonvédelemre és ezen belül elsődlegesen az iparjogvédelemre és a kutatás-fejlesztési tevékenységre vonatkozó, valamint a szerzői joggal összefüggő számos specifikus törvény, kormány- és miniszteri rendelet szabályozza.

A hivatal hatósági feladatait a nemzetközi és hazai előírásokkal összhangban, a 2018. évre vonatkozó, a felügyeletet ellátó miniszter által jóváhagyott munkatervben foglaltaknak megfelelően látta el. Kiemelendő, hogy a hivatal 2010 óta folyamatosan ISO 9001 minőségirányítási szabvány szerint tanúsított rendszerben működik.

A hatósági tevékenység keretében az SZTNH által meghozott intézkedések száma 2018-ban 100 ezres nagyságrendű volt. A hivatal több mint 26 ezer Magyarországon hatályos európai szabadalom, 2,5 ezret meghaladó nemzeti úton megadott szabadalmi oltalom, közel 55 ezer nemzeti védjegy, 3,5 formatervezésiminta-oltalom és több mint 800 használatiminta-oltalom tekintetében látta el a lajstromvezetéssel kapcsolatos feladatokat, 31 ezernél több lajstromvezetési intézkedést hozott, a hivatalhoz benyújtott és iktatott ügyiratok száma pedig meghaladta a 45 ezret. Az SZTNH-hoz 2018-ban összesen 157 kutatás-fejlesztési tevékenység minősítése iránti beadvány érkezett, melyből 49 volt az előzetes minősítési kérelmek száma és 108 szakértői véleménykérés került benyújtásra. Emellett 10 nagyvállalati regisztráció érkezett a projektszoport-minősítési eljárás lefolytatásához. A hivatal az év folyamán 6 esetben adott ki korai vállalkozások nyilvántartásba vételéről szóló határozatot és 4 esetben pedig korai vállalkozásokat támogató vállalkozások nyilvántartásba vételéről szóló határozatot

A hivatal sokrétű **szolgáltatása** mellett, tudatoságnövelő, információs és oktató programokat kínált 2018-ban is, amelynek keretében 16 megyei kereskedelmi és iparkamarával tartott fenn információs pontot, valamint 6 vidéki felsőoktatási intézményhez kapcsolódó PATLIB-központtal és 17 felsőoktatási intézménnyel volt hatályos együttműködési megállapodása. A hivatal által szervezett alap-, közép- és felsőfokú iparjogvédelmi, valamint az alap- és középfokú szerzői jogi tanfolyamok, továbbá a különböző szervezetek számára tartott

céltanfolyamokra összesen xx hallgató jelentkezett, ami mellett önálló tantárgyként 8 felsőoktatási intézményben került sor szellemitulajdonvédelmi tantárgy oktatására, 8 egyetemen más tantárgyakhoz kapcsolódva oktattak szellemitulajdon-védelmi ismereteket, továbbá 6 felsőoktatási intézményben került sor távoktatásra.

1.3. Az év folyamán végrehajtott szervezeti, szervezési, korszerűsítési intézkedések

Változások voltak a hivatal felső vezetésében is az elmúlt évben: 2018 augusztusában a fejlesztési és innovációtámogatási elnökhelyettes közös megegyezéssel távozott a hivataltól.

Az intézményfelügyeletet ellátó miniszter egyetértésével közös megegyezéssel a hivatal elnökének jogviszonya is megszűnt 2019 márciusának közepén. Az innovációs és technológiai miniszter 2019. február 1-jei hatállyal *dr. Németh Gábort* nevezte ki a hivatal új jogi elnökhelyettesévé.

2017 novemberében kezdődött el és 2018 júniusának végére fejeződött be *az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (Ákr)* hatályba lépése következtében szükségessé váló formanyomtatványok cseréje.

2018 első félévében a hivatal sikeresen csatlakozott az elektronikus ügyintézési rendszerekre vonatkozóan törvényben előírt és a hivatal által definiált, Szabályozott Elektronikus Ügyintézési Felületekhez (SZEÜSZ). Ezzel elérhetővé vált a hivatal számára a Központi Azonosítási Ügynök (KAÜ), az Összerendelési Nyilvántartás (ÖNY), a Rendelkezési Nyilvántartás (RNY) és a Cégeknyilvántartás (CÉKNY).

2018 októberében kezdődtek el a védjegy törvény módosításával kapcsolatos fejlesztések. 2019-ra áthúzódó, több fázist tartalmazó fejlesztési ütemezés került kidolgozásra, amelynek az első két ügyviteli és befogadási (TM eFiling) feladatai 2018. december végéig megvalósításra kerültek.

Az SZTNH belső ügyviteli rendszerének teljes megújítása érdekében 2017-ben tanulmányozta az egyes nemzetközi szerveknél és nemzeti társhivataloknál alkalmazott rendszereket. Objektív ismérvek alapján végzett értékelés szerint a hivatal céljaira a legalkalmasabbnak az EUIPO Back Office elnevezésű rendszere bizonyult. Ezt a rendszert már több mint 10 európai uniós tagállam adaptálta, és saját belső ügyviteli rendszerként használja. Az ügyviteli rendszer modernizációja kapcsán elkezdődtek az előkészítő munkálatok.

A hivatal vezetősége és szakembergárdája 2018-ban is kiemelt figyelmet fordított a rábízott információk biztonságos kezelésére, és a kezelt adatvagyon értékére tekintettel a 2013. évi L. törvény és a közvetlenül kapcsolódó rendeleteinek megtartása mellett az ISO 27001 szabvány előírásainak megfelelő szintű adminisztratív, fizikai és logikai (technikai) kontrollokat is alkalmaz.

2. Az előirányzatok alakulása

Előirányzatok teljesítésének levezetése

Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala

Megnevezés	2017. évi tény	2018. évi eredeti előirányzat	2018. évi törvényi módosított előirányzat	2018. évi módosított előirányzat	2018. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	3 753,5	3 276,6	0,0	5 719,9	4 465,1	119,0	78,1
ebből: személyi juttatás	1 552,5	1 482,1	0,0	1 900,8	1 663,8	107,2	87,5
Bevétel	4 142,8	3 276,6	0,0	4 140,5	4 140,5	99,9	100,0
Támogatás	0,2	0,0	0,0	0,7	0,7	350,0	100,0
Költségvetési maradvány	1 189,2	–	0,0	1 578,7	1 578,7	132,8	100,0
Létszám (fő)	204	231	0	210	210	102,9	100,0

Az SZTNH 2018. évi módosított előirányzat szerinti **kiadási főösszege 5 719,9 millió forint** volt, amely 5,3 %-kal meghaladta az előző évi (5 431,4 millió forint) kiadási főösszeget. A módosított kiadási előirányzat összegét az eredeti előirányzaton felül a többletbevétel, a működési célú támogatások, a költségvetési támogatások, valamint – legnagyobb módosító tételként – az előző évi maradvány elszámolása teszi ki.

2.1. Kiadások

A hivatal 2018. évi módosított kiadási előirányzata 5 719,9 millió, a teljesítés 4 465,1 millió forint volt. A teljesített kiadások 37,3%-át a személyi jellegű kiadások (1 663,8 millió forint), valamint a dologi kiadások (1 331,3 millió forint: 29,8 %) adták. A 2018. évi költségvetésről szóló törvényben 80,5 millió forint költségvetési befizetési kötelezettség került előírásra, amelyet a hivatal maradéktalanul teljesített.

Létszám és a személyi juttatások

Az SZTNH tervezett létszáma 231 fő (volt az év elejétől), a munkajogi létszáma 217 fő, míg az éves átlagos statisztikai létszám 210 fő volt, melyből 12 fő az egyéb bérrendszerben foglalkoztatottak száma.

A hivatal szakmailag jól felkészült, magasan kvalifikált, nemzetközi tapasztalatokkal rendelkező, több nyelvet jól beszélő munkatársi, kormánytisztviselői állománnyal rendelkezik és rendelkezett 2018-ban. A dolgozók 94,6 %-a felsőfokú végzettségű, 59 fő tudományos fokozattal, illetve doktori címmel, a munkatársak több mint 85%-a egy vagy több nyelvvizsgálattal rendelkezik.

A személyi kiadások eredeti előirányzata 1 482,1 millió forint, módosított előirányzati összege 1 900,8 millió forint, a teljesítés 1 663,8 millió forint volt.

A Kormány a 2051/2018. sz. határozatával a központi közigazgatásban létszámszámzáratot rendelt el, melynek értelmében új jogviszonyt létesíteni nem lehetett 2019. február végéig. A hivatal létszámát a felügyeletet ellátó miniszter 179 főben állapította meg, amelynek teljesítése érdekében két lépcsős álláshely-megszüntetésre került sor. A hivatal Kit. szerinti 179 fős alaplétszámát további 10 főnyi központosított álláshely egészíti ki a különféle projektek, jellemzően a nemzetközi intézményközi szaktámogatási programok végrehajtása érdekében.

Dologi kiadások

A dologi kiadások módosított előirányzata 1833,8 millió forint, a teljesítés 1 331,3 millió forint volt 2018-ban, ami az előző évihez képest 2,4 %-os növekedést mutat.

A dologi kiadások mellett 658,6 millió forintot tett ki az egyéb működési célú kiadások teljesülése, amelyből 500,1 millió forintot képviselt a 2017-ben keletkezett szabad maradvány év eleji befizetése

Felhalmozási kiadások

A hivatal 2018. évre felhalmozási előirányzatot nem tervezett, de a módosítások révén lehetőség nyílt beruházások teljesítésére 382,1 millió forint összegben. Emellett a felújítások címén 69,5 millió forintot költött el a hivatal.

2.2. Bevételek alakulása

A hivatal 2018. évi költségvetési bevétele 3 276,6 millió forint eredeti és 4 140,5 millió forint módosított előirányzat mellett **4 140,5 millió forint teljesítést mutatott**. Ezen összegek további 0,7 millió forint központi bérkompenzációs, valamint garantált bérminimum biztosítását célzó támogatással és 1 578,7 millió forint maradvány-felhasználással egészültek ki.

Az összbevétel nagy részét a közhatalmi bevételek 3 858,0 millió forintos (93,2 %), a működési bevételek 228,1 millió forintos (5,5 %), működési célú átvett pénzeszközök 44,1 millió forintos (1,1%) és az egyéb tételek 10,3 millió forintos (0,2%) összege adja.

A **közhatalmi bevételek** 9 féle szellemi tulajdonvédelmi kategóriára (köztük a szabadalomra, a védjegyekre, a szerzői jogi hatósági tevékenységre) tagolódnak, azok kapcsán a hivatal 150 féle jogcímet és évi mintegy 42 ezer db befizetési tételt kezel. A fejlett nemzetgazdaságok iparjogvédelmi rendszereinek megfelelően a beérkező díjak legtöbbször – különösen, de nem kizárólag a bevételek tekintélyes részét adó oltalom-fenntartási díjak – nem adók módjára behajtható, és nem egy adott tárgynapon esedékessé (behajthatóvá) váló követeléseken alapul. A 3 858,0 millió forintnyi közhatalmi bevétel mintegy háromnegyede (75,2 %-a) a legnagyobb iparjogvédelmi jogintézményekhez kapcsolódó, azaz a kiegészítő oltalmi tanúsítvánnyal egybeszámított **szabadalmi** szakterületi díjbevételekből, körülbelül egyötöde (19,4 %-a) a **védjegyoltalmakból**, 3,0 %-a **szerzői jogi** szakterületről és 2,4 % **egyéb** hatósági területek díjbevételeiből származott.

3. Európai uniós forrásból megvalósuló projektek alakulása

A hivatalnak – sok más nemzetközi intézményközi szaktámogatási program mellett – 2018-ban egyetlen olyan projektje volt, amely Európai uniós forrás felhasználásával valósult meg.

Az Európai Unió Horizont 2020 kutatási és innovációs programjából finanszírozott VIP4SME (Value Intellectual Property for SMEs) projekt célja a kis- és középvállalkozások részére nyújtott a szellemi tulajdonvédelmi szolgáltatások támogatása.

A projekt keretében a hivatal olyan iparjogvédelmi tudatosságnövelő rendezvényeket szervez, amelyek segítik a kkv-kat abban, hogy a megismerjék az általuk létrehozott szellemi tőke értékét, valamint meghatározzák azokat a stratégiákat és irányítási gyakorlatokat, amelyek lehetővé teszik számukra, hogy ez a tőke kereskedelmi értékekké és „versenyképességgé” alakuljon.

A hivatalt érintő támogatás összege 67 520 euró, intenzitása 100%. A támogatás 50%-a 2016 februárjában előlegként folyósításra került. A projekt futamideje 48 hónap, a projekt elszámolására 2019-ben kerül sor.